

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.อมร รัชศาสตร์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๕๕

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาชน

ผู้ร้อง นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๖๕๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ข้อเท็จจริง

สรุปจากคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ดังนี้

๑) คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้อนุมัติและจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามโครงการและแผนงานของพรรคประชาชนที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๓ โครงการ เป็นเงิน ๑,๓๐๗,๔๐๐ บาท โดยพรรคประชาชนได้ขอเบิกเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองครั้งแรกตามหนังสือที่ ๑๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ และได้รับเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจำนวนทั้งสิ้น ๘๑๒,๔๗๕ บาทเรียบร้อยแล้ว

๒) ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/๑๑๗๗ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ แจ้งต่อพรรคประชาชนให้ทราบว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ ให้ชะลอการเบิกเงินที่เหลือจากกองทุน ฯ ประจำปี ๒๕๕๓ ไว้ก่อนจนกว่าการสอบสวนกรณีร้องเรียนว่าการดำเนินกิจการของพรรคประชาชนไม่ถูกต้องตามกฎหมายได้ข้อยุติ

๓) เมื่อใกล้ครบกำหนดการนำส่งรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๕๓ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/ว ๑๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๔ แจ้งเตือนและขอความร่วมมือจากพรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๕๓ ซึ่งมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๕๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งระบุว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

๔) ปรากฏว่าพรรคประชาชนไม่ยื่นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง จนกระทั่งพ้นกำหนดระยะเวลาภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ เมื่อพรรคประชาชนไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาชนตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาและมีมติรับคำร้องเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ แล้ว จึงส่งหนังสือไปยังพรรคประชาชนให้ทำคำชี้แจงแต่ไม่มีผู้รับเพราะย้ายที่อยู่ จึงส่งหนังสือไปอีกครั้ง ที่อยู่ใหม่ ปรากฏว่ามีคนงานของเจ้าบ้านลงนามรับเอกสารไว้ตามไปรษณีย์ตอบรับเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ แต่ก็ไม่ได้รับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาจากพรรคประชาชนแต่อย่างใด ประกอบกับเจ้าหน้าที่ของศาลพยายามติดต่อทางโทรศัพท์ก็ไม่มีคนรับสาย และไม่สามารถติดต่อกับหัวหน้าพรรคได้โดยตรง จนเวลาได้ล่วงเลยมาอีกประมาณ ๑๒๐ วัน จึงสั่งให้ปิดประกาศที่ศาลและจัดส่งไปที่อยู่ของที่ทำกรพรรคและที่อยู่ของหัวหน้าพรรคอีกครั้งหนึ่ง แต่พรรคก็ไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา จึงถือว่าพรรคประชาชนไม่คัดค้าน

คำวินิจฉัย

เมื่อปรากฏว่าพรรคประชาชนมิได้ดำเนินการตามเงื่อนไขในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ จึงวินิจฉัยสั่งให้ยุบพรรคได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ศาสตราจารย์ ดร.อมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ